

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institvtiones Morales

In Qvibvs Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1616

39. Aliæ quæstiones de eadem re dissoluuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14007

beneficiorum. Ceterum supra dicti Auctores, tantum loquuntur de vnione, per quam beneficia vnita manent æqualiter principalia. Loquuntur enim de vnione, per quas nihil iuri episcopali detrahatur: at si beneficium vnitum alteri supprimeretur, vel extingueretur, vel alienaretur, aliquid videretur esse iuri Episcopali detractum.

Decimo quaeritur, An Capitulum possit presentare, si episcopus ipse dum viuit, presentandi ius habet? Non potest. Sic Cardinalis in cap. Presbyteri, dist. 24. Ioan. Andrens in cap. 1. de Maioribus. Rebus. tit. de deuolut. num. 70. & ratio est, quoniam Capitulum nequit conferre: in verbo autem (conferendi) continetur presentare. Glos. in Clem. 1. de rerum permut. Item, quia conferre, & presentare in fructibus beneficii numerantur. Glos. in cap. Cum olim, de Maioribus. at fructus beneficii futuro successori referuantur, e. quia sup. de elect. in 6. & Clem. statutum, eod. tit.

Vodecimo quaeritur, An Capitulum possit beneficia rios de se tuere, vt vulgo dicunt; hoc est, beneficium deicere, & remouere? Glos. in cap. Nullus, dist. 29. videtur negare. At Pavin. part. 2. q. 6. num. 1. & 2. testatur communem esse sententiam, id posse Capitulum, quia potest diocesim visitare, vt diximus, in eum nosos inquirere, eos punire: ergo ob rem poterit eos i beneficiis priuare.

Si roges, Nunquid etiam possit Abbatibus beneficium adimere? Respondet cum Dominico, cap. 1. de poenit. in 6. Cardinali, Clem. 2. de poenit. quest. 4. & Pavin. loco citato, non posse, quia Abbates a beneficio remouere, est causa ex numero eorum, quæ Episcopo referuntur. Poterit tamen Abbatem, vel senio confecto vel in obo laboranti adiutorem dare: sicut postea Episcopus, cap. 1. §. Si vero, de Clerico egros in sexto.

C A P. XXXIX.

Alia quaestiones, de eadem re dissoluntur.

AN Capitulum possit ius patronatus concedere his, qui fundauerint, vel adificauerint, vel dotauerint Ecclesiam? Potest, sicut potest episcopus, Gaspar Calderinus, consil. 3. de iure patron. Pavin. part. 1. quest. 10. num. 12. nam actus iurisdictionis est ius patronatus concedere, ac proinde ad Capitulum transit.

Secundo quaeritur, An Capitulum valeat cognoscere de causis feudalibus, de quibus cognosceret episcopus, si viueret? Minime, Ioan. Andreas in cap. Verum, de foro competent. & Pavin. part. 1. quest. 10. num. 14. dicit esse communem sententiam. Et ratio est, quia hoc conuenit episcopo iure speciali, non communi. Hinc etiam est, vt nequeat Capitulum facere quas vocant nouos inuestitur. s. aut veteres renouare, aut quod vocatur fidelitatis iusurandum ad feudatariis recipere. Innoc. Hostien. Abba. in cap. Nihil, de elect.

Tertio quaeritur, An Capitulum cognoscere queat de causis matrimonialibus? Potest. Cardinal. Salis in cap. Veniens, de eo qui duxit in uxorem, Pavin. 1. part. quest. 10. num. 6.

Quarto quaeritur, An Capitulum succedat in his, quæ conueniunt episcopo iure delegato? Minime, quia non succedit, nisi in iurisdictione, quæ conuenit episcopo iure ordinario, vt est communis opinio in c. Cum olim, de Maioribus. Nihilominus tamen potest Capitulum iede vacante auctoritatem aliquam habere in iurisdictione, quamuis Episcopo generali et auctoritate Apostolica delegata, vbi necessarium videbitur negotium à Capitulo expediri, ita vt moram non pariat. Innoc. & Hostien. in cap. Ad abolendam, de Hæret. Ioan. Monachus, de Maioribus. Et obed. in 6. Paulus, Clem. 1. de Hæret. Butrius & Felin. in cap. Eam re, de rescript. Pavin. parte 1. quest. 10.

Quinto quaeritur, An Capitulum possit aliquos ad honorificum Doctotis, vel Magistrum gradum promouere, sicut potest Episcopus? distinguendum est: aut ea potestas pertinet ad solum Episcopum, aut communiter ad E-

piscopum, & Capitulum. Si hoc secundum, ea manet penes Capitulum sede vacante. Si primum, tunc ea potestas, vel iure communi conuenit episcopo, vel iure speciali. Si iure communi, ad Capitulum transit, si speciali, non item. Glos. in Clem. vlt. de Magistr. Abbas, & Felin. in cap. Cum olim, de Maioribus. Pavin. 1. part. quasi. 6. Rebus. in pract. beneficii de deuolut. num. 69.

Sexto quaeritur, An Capitulum succedat cum cura, & auctoritate in exequendis vltimis testatorum voluntatibus? Succedit, sic Ioan. Andrens in cap. Ioannes, de testam. & cap. 1. de Maioribus. in 6. Imola, & Card. Clem. 1. de testam. Pavin. part. 2. quest. 7. Poterit igitur Capitulum sede vacante executores testatorum compellere, vt pias defunctorum voluntates exequantur intra annum, iuxta id, quod habetur in c. Nos quidem, de testam. & Archien. Hoc an plus, Cod. de fidei commiss. Poterit etiam pauperes eligere, in quos hereditas ad hunc usum iustum distribuat, vbi nulli curatores, vel executores vltimæ voluntatis sint dati, vel ete qui eam non curent. Ioan. Calder. conf. 10. de testam. Pavin. part. 2. quest. 7. Poterit item executionis diem protogagere. Dominio in Addition. ad consilia Calderini. conf. 3. de offi. Religiosos item piarum voluntatum executores potest compellere ad reddendas rationes. Pavin. part. 2. q. 7. num. 6. Valerianam Capitulum, sede vacante, hereditatem ecclesie legatam adire: quam tamen si episcopus damnosam ecclesie inuenerit, beneficium restitutionis in integrum repudiabit. Pari ratione poterit Capitulum transigere, & compromissum facere. Pavin. parte 2. question. septima, num. 18.

Septimo quaeritur, An Capitulum succedat Episcopo in iurisdictione, quam ex consuetudine habet, puta inter laicos Ecclesiarum colonos? Succedit, Collat. mens in cap. cum olim, de Maioribus. Et obed. Et ibidem Panormitanus, Pavin. part. 1. quest. 9. num. 6. vers. An autem Ecclesia.

Octavo quaeritur, An Capitulum sede vacante possit vi prescriptionis acquirere, quæ sibi alioqui non competunt? Non potest, quia contra ecclesiam prescriptio non currit sede vacante. Glossa in c. 1. de prescrip. Panorm. & Felinus in c. ex transmissis, eod. tit. Rota dec. 112. in nouis, Pavin. part. 1. quest. 9.

C A P. XL.

De visitatione, qua Ecclesiastici Pastores sine Prælati greges sibi commissos visitare coguntur.

PRIMO quaeritur, An Præfati, siue Pastores Ecclesiarum visitare ecclesias, & populos sibi concreditos quocumque anni communi iure cogantur? Coguntur, cap. discernimus, & c. Episcopum, & c. placuit. 10. quest. 1. vnde episcopus diocesim suam visitare debet singulis annis: quod si ipse legitime impeditus id implere non possit, Presbyteros, aut Diaconos probatos mutat, qui visitationis officium obeant, cap. Episcopum. 10. q. 1.

Secundo quaeritur, An prescriptio tueri se quis possit, quo minus visitetur à suo pastore, siue Prælato? Non potest, cap. Cum ex officio, de prescrip. quemadmodum, nec quemquam longi temporis prescriptio excusatum facit, ne suo Prælato parere debeat, cap. cum non liceat, de prescrip. & cap. cum inter, de consuet.

Tertio quaeritur, An visitandi ius contra Prælatum ordinarium possit quis prescribere, qui Prælatum non sit? Potest, cap. Cum ex officio, vers. Et si alius, de prescrip. & Panormit. & Felin. ibid. licet is, qui prescripsit extraneus quipiam Prælatum sit, siue etiam ipsimet episcopo, quem per prescriptionem excludit subditus, Abb. & Felin. cap. cum ex officio, modo citato, quod ex proptio Prælati negligentia contingit, vt dicit Felinus eod. cap. num. 125. Quare si & is qui prescripserat, in eandem negligentiam notam incurrat, & episcopus iam vigil esse velit, poterit ius olim sua delicta intermissum, alterique ob diligentiam suam qua-

situm,